

तथा । नागोदये य उद्दृष्टो हतो विद्धो विदारितः । काल-
दृष्टं विजानीवात् कथ्यपस्य वचो यथा । यन्मात्रः पतते-
विन्दुर्वालाग्रसन्निबोद्धतः । तन्मात्रं क्षदतं दृष्टाविषं
सर्पस्य दारुणम् । ज्वालाशते तु संपूर्णं देहे संक्रमते
विषम् । यावत् संक्रामयेद्बाहुं क्षुद्रितं वा प्रसारयेत् ।
श्वेनेन क्षणमात्रेण विषं गच्छति मस्तके । एधते विष-
वेगस्तु घतशोऽथ मृदुचयः । वर्धते रक्तमासाद्य ततो
वाते शिखी यथा । तैलविन्दुर्जनं प्राप्य यथा वेगेन वर्धते ।
शिखण्डी आश्रयं प्राप्य सारुतेन समीरितः । ततस्ता-
लाशतं प्राप्य त्वचास्थानं विचेदितम् । त्वचास्तु द्विगुणं
विद्याच्छोषितेषु चतुर्गुणम् । पित्ते तु त्रिगुणं याति
श्लेष्मे वै षोडशं भवेत् । वायौ त्रिंशद्गुणञ्चैव मज्जे
मटिगुणं तद्यः । प्राये त्वैकार्णवीगते सर्वलोतो निरो-
धयेत् । स्नातसा रूध्रमानेन याति साध्यनपाध्यताम् ।
ततोऽसौ स्निग्धते जन्तुनिश्वासाच्छ्वासवर्जितः । निष्क्रान्ते
तु ततो जीवे भूते पक्षत्वमागते । दानि भूतानि मज्जन्ति
यस्य यस्य यथास्वयम् । पृथिव्यापक्ष्मा तेजो वायुराकाश-
मेव च । इत्येवमेव संघातः शरीरमभिधीयते । पृथिवी
पृथिवी याति व्यापस्तोयेषु लीयते । तेजो मज्जति चा-
दित्य सारुतो सारुतं ब्रजेत् । आकाशश्चैव आकाशे
यद्द तेनैव मज्जति । स्तस्यानं ते मप्युत्ते परस्परनि-
योजिताः । न जीवेदागतः कश्चिदिह जन्तानि सुव्रत ! ।
विश्राय न उपेक्षेत त्वरितं तु चिकित्सयेत् । एकमक्षि
विषं लोके द्वितीयक्षोपपद्यत । यथा चलपिपञ्चैव स्या-
वरन्तु तथैव च । प्रथमे विषवेगे तु शीघ्रहर्षः प्रजायते ।
द्वितीये विषवेगे तु स्नेहो गालेषु जायते । तृतीये विष-
वेगे तु कम्पो गालेषु जायते । चतुर्थे विषवेगे तु
श्रोत्रान्तरनिरोधकम् । पञ्चमे विषवेगे तु हिक्का गालेषु
जायते । षष्ठे तु विषवेगे तु सीराभङ्गस्तु जायते ।
सप्तमे विषवेगे तु प्राणभ्यो विमस्यते सप्तधात्वहं
क्षीते वेगतेयेन भाविताः । त्वचास्थाने विषप्राप्ते तस्य
रूपाणि मे शृणु । अङ्गानि तिमिरायन्ते यतन्ते च
सुहृर्छः । एतानि यस्य चिह्नानि तस्य त्वचगतं वि-
षम् । तस्यागदं प्रवक्ष्यामि येन सम्पद्यते सुखम् । कर्क-
शुल्लवषामागं प्रियङ्गुं तगरं तथा । एतद्गालोद्य
दातव्यं ततः सम्पद्यते सुखम् ततस्तस्मिन् कृते विप्र ! न
निषर्जत चेद्विप्रम् । त्वचःस्थानं ततो भिष्य रक्तस्थानं
प्रधावति । विषे च रक्तवप्राप्ते तस्य रूपाणि मे शृणु ।

दृष्टते सुहृते चैव शीतलं बहुमन्वते । एतानि यस्य
रूपाणि तस्य रक्तं गतं विषम् । तस्यागदं प्रवक्ष्यामि
येन सम्पद्यते सुखम् । उशीरं चन्दनं कुष्ठसुतलं
तगरं तथा । कङ्काकाचस्य मूलानि शिन्धुवार-
मृगस्य च । हिङ्गुञ्च सारिचचैव पूर्ववेगे तु दापयेत् ।
हृहती हृहिकाक्षी च इन्द्रवारुणमूलकम् । सर्पेण्वा
एतं चैव द्वितीये परिकीर्तितम् । शिन्धुवारं तथा हिङ्गु
तृतीये कारयेद्बुधः । नखं पानञ्च क्वीरं शङ्खनं
वेपनं तथा । एतेनैवोपचारेण ततः सम्पद्यते सुखम् ।
रक्तस्थानं ततो गत्वा पित्तस्थानं प्रधावति । पित्त-
स्थानगते विप्र ! विषे रूपाणि मे शृणु । उत्तिष्ठते नि-
पतते दृष्टते सुहृते तथा । गात्रतः पीतता स्याद्द्वि-
पश्यति पीतिकाः । धवलाश्च भवेन्मूर्च्छा न चात्मा
पिजानते । विप्रक्रियां तस्य कुर्याद् यथा सम्पद्यते
सुखम् । पिप्पलं मधुकं चैव मधुखण्डधृतं तथा ।
प्रधुसारमलाबुञ्च कारिणकैर्यालुक्ताम् । इन्द्रवारुणि
मूलञ्च गयां मूत्रेण पेयेत् । नखं तस्य प्रयुञ्जीत पान-
मात्रेण मज्जनम् । एतेनैवोपचारेण ततः सम्पद्यते सुखम् ।
पित्तस्थानमतिक्रम्य श्लेष्मस्थानञ्च गच्छत । श्लेष्मस्थाने
ततः प्राप्ते तस्य रूपाणि मे शृणु । गात्राणि तस्य
रूध्रान्ते निश्वासश्च न जायते । जालाश्च क्ववते तस्य
कण्ठो घुरघुरायते । एतानि यस्य रूपाणि श्लेष्मस्थान-
गतं विषम् । तस्यागदं प्रवक्ष्यामि येन सम्पद्यते सुखम् ।
लिकटुकं कोशातकी लोभञ्च मधुसारकम् । एतेषां सप्त-
भागानि गवयं मूत्रेण पेयेत् । नखं पानञ्च क्वीरं
मज्जनं वेपनं तथा । एतेनैवोपचारेण ततः सम्पद्यते
सुखम् । श्लेष्मस्थानमतिक्रम्य वायुस्थानञ्च गच्छति ।
तत्र रूपाणि वक्ष्यामि वायुस्थानगतं विषे । व्याध्नायते
च गठरं यत्नवांश्च न पश्यति । दृढं कुरुते रूपं दृष्टि-
भङ्गश्च जायते । एतानि यस्य रूपाणि तस्य वायुगतं
विषम् । तस्यागदं प्रवक्ष्यामि येन सम्पद्यते सुखम् ।
शोणभूजं पियाळुञ्च रक्षाश्च गजपिप्पली । हिङ्गुञ्च
प्रिष्टा रुष्टिकाश्च कुर्याद्दद्याच्च तस्याङ्गनलेपादीन् । एषो-
ऽगदः सर्वविषाणि हन्यात् । स्वयम्भुवा देववरेण मृतः ।
अङ्गनञ्चैव नखञ्च शिप्रं दद्याद्दिधान्वते । वायुस्थानं
ततो सक्ता मज्जस्थानं प्रधावति । विषे मज्जगते विप्र !
तस्य रूपाणि मे शृणु । दृष्टिश्च हीयते तस्य भग-
मङ्गानि सुहृति । एतानि यस्य रूपाणि तस्य मज्जगतं